

УДК 379.8.091.217-053.6(477.53)

**ПРОЄКТ «ПРОФІЛЬНИЙ ОЗДОРОВЧИЙ ТАБІР ЯК ОСЕРЕДОК
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ
У ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ»**

Лещенко І.В.

*Полтавський обласний еколого-натуралістичний центр
учнівської молоді*

Одним із головних завдань Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру та закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного спрямування області є реалізація права кожної дитини на повноцінний відпочинок, оздоровлення, забезпечення змістовного дозвілля, задоволення інтересів і духовних запитів відповідно до індивідуальних потреб дітей, створення належних умов для освітньої, культурно-виховної, фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи з дітьми під час літніх канікул.

У 2003 р. рішенням сесії обласної ради майновий комплекс Міськомлінянського загальноосвітнього навчального закладу I-II ст. Зіньківського району було передано обласному еколого-натуралістичному центру учнівської молоді і в 2005 р. відбулося відкриття обласного дитячо-юнацького оздоровчого табору «Еколог» для талановитих та обдарованих дітей як структурного підрозділу обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, що внесло інновацію в структуру і діяльність нашого закладу.

Метою даного проєкту є:

- забезпечення організованого інтелектуального відпочинку дітей та підлітків, створення належних умов для освітньої культурно-виховної, екологічної, фізкультурно-оздоровчої роботи;
- поглиблення знань учнів з екології, туризму, краєзнавства, оволодіння прикладними техніками;
- сприяння збереженню здоров'я молодого покоління, вдосконалення трудового, екологічного та естетичного виховання.

Основні освітні завдання впровадження проєкту

Навчальні:

- розширення, узагальнення, закріплення знань про природу та взаємодію людини і природи, про історію, традиції рідного краю;
- здобуття інтелектуальних знань, формування творчого мислення дітей;
- вміння працювати як самостійно, так і у колективі.

Виховні:

- всебічний гармонійний розвиток особистості;
- оволодіння правилами та вимогами моральної поведінки;
- формування навичок здорового способу життя, почуття прекрасного, виховання екологічної свідомості, виховання бережливого ставлення до природи, а також усвідомлення необхідності активної природоохоронної та трудової діяльності.

Розвивальні:

- розвиток уяви, уваги, креативного мислення, творчих здібностей кожної дитини, наполегливості, цілеспрямованості у досягненні мети;
- пробудження зацікавленості, винахідливості, розвинути вміння доводити до оточуючих свої думки, почуття, емоції, шляхом творчої самореалізації.

Оздоровчі:

- організація повноцінного відпочинку кожної дитини, сприяння оздоровленню, зміцненню здоров'я дитячого організму.

Термін реалізації проєкту – протягом табірних змін.

Зміст, форми роботи у оздоровчому таборі профільного спрямування повинні бути спрямовані на створення умов для відпочинку дітей, виховання культурної особистості дітей шляхом залучення їх до екологічної, художньо-естетичної, фізкультурно-спортивної, краєзнавчо-туристичної діяльності, поєднуватися з визначеними інтересами дітей до їх творчої самореалізації.

Методи та прийоми:

- інформаційні (візуально-слуховий, словесний, метод пошуків);
- сугестивні (метод прикладу, авторитету);
- методи організації практичної діяльності;
- методи наукового дослідження (порівняльний, історико-типологічний, функціональний).

Для забезпечення повноцінного та якісного оздоровлення та відпочинку в таборі пропонують:

- за сприятливих погодних умов відвідування та купання в річці Ворскла, що розташована в 5 хвилинах від території табору;
- вело-екскурсії до соснового лісу з одночасним вивченням флори та фауни;
- екскурсії екологічними стежкам, закладеними на даній території, з метою ознайомлення з рослинним та тваринним світом місцевості та поглиблення знань з природничих дисциплін;
- виїзні екскурсії до кінного господарства, «столиці українського гончарства» – Опішного, Меморіального музею-садиби філософа й колекціонера опішнянської кераміки Леоніда Смержа, до музею українського весілля, музею історії Полтавської битви;

- виступи творчих колективів обласного центру естетичного виховання та Полтавської обласної філармонії;
- масові заходи, концертно-розважальні програми, конкурси, спортивні естафети;
- танцювальні флеш-моби, дискотеки.

Організація змістовного відпочинку та дозвілля

Шляхи реалізації навичок здорового способу життя під час перебування в таборі

На базі табору діти не тільки відпочивають, а й займаються пошуковою і дослідницькою роботою. Адже на відпочинок приїздять переможці та призери районних, обласних, всеукраїнських конкурсів, акцій, предметних олімпіад, відмінники навчання, дослідники Малої академії наук (протягом 4-х оздоровчих змін – 500 обдарованих дітей щоліта). Для цього вводяться посади керівників гуртків, які займають компетентні педагоги

На цьому педагогічний колектив не зупинився і, продовжуючи творчий інноваційний шлях розвитку, запропонував юннатам дослідити територію, прилеглу до табору.

З цією метою науковцями Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка було розроблено 2 маршрути екологічної стежки «Табірний» та «Ворсклянський», які використовуються для екскурсійної діяльності та науково-дослідницької роботи.

Під час таких екскурсій діти мають змогу збирати необхідний фактичний матеріал, робити висновки, розробляти рекомендації щодо використання досягнутих результатів.

На заплаві річки Ворскла збереглися природні заплавні діброви, луки, болота, стариці. Флора вищих судинних рослин досліджуваної території нараховує понад 700 видів, серед яких виявлено 16 рідкісних та малопоширених видів (5 – занесено до Червоної книги України, 8 – охороняються в Полтавській області, 3 – мало поширені у регіоні). Більшість із них у даному місцезнаходженні представлена багаточисельними популяціями.

Таким чином, місцевість характеризується досить високими показниками наукової цінності, що забезпечує всі необхідні умови для організації екологічного виховання обдарованої учнівської молоді.

Проведення екскурсій у таборі сприяє реалізації завдань екологічної освіти й виховання, розширенню екологічного світогляду дітей, формуванню їх екологічної свідомості та підвищенню екологічної культури. Розробка, закладання та використання екологічних стежин на заповідних територіях є найефективнішим шляхом пізнання реальних процесів у природі і формування відчуття індивідуальної відповідальності за стан довкілля рідного краю.

Для творчого, інтелектуального, культурного та фізичного розвитку дітей у таборі протягом кожної табірної зміни працювали гуртки спрямовані на задоволення інтересів, індивідуальних потреб і запитів їх учасників. Робота цих гуртків організовується у зручний для відвідування дітьми час. Зміст гурткової роботи відповідає віку дітей.

У період літнього відпочинку в особлива увага приділяється питанням збереження життя та здоров'я дітей, попередженню дитячого

травматизму, нещасних випадків. Для цього в оздоровчому дитячому закладі створені безпечні умови для проживання, харчування, медичного обслуговування дітей з належним дотриманням санітарно-гігієнічних норм.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації по організації змістовного відпочинку, оздоровлення та дозвілля дітей під час літніх канікул 2004 року. №271. 28.04.2004 р.
2. Нетрадиційні форми еколого-натуралістичного навчання та виховання учнівської молоді. Методичні рекомендації / за ред. В. В. Вербицького. Київ, 1995. 82 с.
3. Організація та проведення екологічних таборів: методичні рекомендації. Суми, 2002. 40 с.
4. Методика викладання біології. Навчально-польовий практикум / За ред. проф. М. В. Гриньової. Полтава: АСМІ, 2003. 188 с.
5. Роль заповідних територій в екологічній освіті і вихованні: Матеріали науково-практичного семінару. Полтава: Верстка. 128 с.
6. Закон України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» [Електронний ресурс]. – Доступ до URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/375-17>